

ฐานะสังคม- เศรษฐกิจของผู้ป่วยและการใช้บริการรักษาในโรงพยาบาล

ในบทนี้จะนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทางสังคม- เศรษฐกิจของผู้ป่วย ว่ามีความสัมพันธ์กับการใช้บริการรักษาในโรงพยาบาลอย่างไร และยังเป็นการศึกษาสนับสนุนมติฐานที่ว่า

"ผู้ป่วยที่มีฐานะทางสังคม- เศรษฐกิจต่างกันน่าจะเลือกรับบริการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐและเอกชนต่างกัน และน่าจะเลือกรับบริการในอัตราาราคาค่าห้องต่างกัน"

ในการศึกษาได้พบข้อมูลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 9 : แสดงร้อยละของเพศและการใช้บริการรักษาในโรงพยาบาลเลิศลิน และโรงพยาบาลกรุงเทพมหานคร

เพศ	โรงพยาบาลและ อัตราค่า ห้อง	โรงพยาบาลเลิศลิน			โรงพยาบาลกรุงเทพมหานคร			รวม
		ห้องสามัญ	ห้องพิเศษ	รวม	ห้องราคาต่ำ	ห้องราคาสูง	รวม	
ชาย	47.5 (28)	52.5 (31)	100.0 (59)	73.8 (14)	51.9 (13)	48.1 (27)	100.0 (27)	33.7 (86)
หญิง	57.1 (12)	42.8 (9)	100.0 (21)	26.2 (26)	49.0 (27)	51.0 (53)	100.0 (53)	66.3 (74)
รวม		(40)	(40)	100 (80)	(40)	(40)	100 (80)	(160)

จากตารางที่ 9 พบว่า ในโรงพยาบาลเลิศลินจะพบเพศชายมากกว่าเพศหญิง ในขณะที่โรงพยาบาลกรุงเทพมหานครพบเพศหญิงมากกว่าเพศชาย แสดงถึงความแตกต่างของเพศกับการเลือกโรงพยาบาล ซึ่งอธิบายได้ว่าน่าจะมีผลมาจากเหตุที่โรงพยาบาลเลิศลินมีชื่อเสียงเกี่ยวกับการรักษาผู้ป่วยอุบัติเหตุ ซึ่งพบในเพศชายมากกว่าเพศหญิง และโรงพยาบาลกรุงเทพมหานครมีชื่อเสียงเกี่ยวกับการรักษาผู้ป่วยโรคทางสตรีหรือผู้ป่วยนรีเวช (ดังตารางในภาคผนวก ตาราง ก.)

แสดงประเภทของโรค พบว่าในโรงพยาบาลเลิดสิน พบร้อยละของการผ่าตัดใส่เหล็กบริเวณที่กระดูกหักมากที่สุด และในโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียนพบร้อยละของการผ่าตัดมดลูก ปีถัดมามากที่สุด นอกจากนี้ ดังตาราง จ. แสดงเหตุผลในการเลือกรับบริการรักษาในแต่ละโรงพยาบาล พบว่าในโรงพยาบาลเลิดสิน และโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน เหตุผลที่เลือกรับบริการคือ มีชื่อเสียงในเรื่องแพทย์รักษาเก่ง ชำนาญเฉพาะโรค มีผู้ตอบจำนวนมากที่สุด ทั้งสองโรงพยาบาล)

ในขณะที่เดียวกัน เมื่อพิจารณาเพศกับการใช้บริการรักษาตามอัตราค่าห้อง พบว่ามีความแตกต่างกันในกรณีโรงพยาบาลเลิดสิน กล่าวคือเพศชายนิยมใช้บริการห้องพิเศษ ในขณะที่เพศหญิงนิยมใช้บริการห้องสามัญ ส่วนในกรณีโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน พบว่ามีความแตกต่างกันไม่มากนัก

.....
ตารางที่ 10 : แสดงร้อยละของอายุและการใช้บริการรักษาในโรงพยาบาลเลิดสินและโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน

อายุ	โรงพยาบาลเลิดสิน			โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน			รวม
	ห้องสามัญ	ห้องพิเศษ	รวม	ห้องราคาต่ำ	ห้องราคาสูง	รวม	
25 ปีหรือน้อยกว่า	71.8 (23)	28.1 (9)	100.0 (32)	40.0 (12)	63.1 (7)	36.8 (19)	100.0 (51)
26-35 ปี	55.0 (11)	45.0 (9)	100.0 (20)	25.0 (19)	55.8 (15)	44.1 (34)	100.0 (64)
36 ปีขึ้นไป	21.4 (6)	78.5 (22)	100.0 (28)	35.0 (9)	33.3 (18)	66.6 (27)	100.0 (55)
รวม	(40)	(40)	100 (80) x=32.5	(40)	(40)	100 (80) x=33.5	(160) x=33

จากตารางที่ 10 พบว่าในโรงพยาบาลเลิดสินจะพบกลุ่มอายุ 25 ปี หรือน้อยกว่า เป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียนผู้ป่วยส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มอายุ 26-35 ปี แสดง

ให้เห็นถึงความแตกต่างของระดับอายุกับการเลือกโรงพยาบาล ซึ่งอภิปรายได้ว่าน่าจะเป็นผลมาจากโรงพยาบาลเลิดสินมีชื่อเสียงในการรักษาผู้ป่วยอุบัติเหตุ ซึ่งเป็นกลุ่มอายุ 25 ปีลงไป เป็นส่วนใหญ่ นั่นเอง และค่าบริการรักษามีอัตราที่ถูกกว่า ทำให้ผู้ป่วยในกลุ่มอายุดังกล่าวใช้บริการได้สะดวกกว่า

ในขณะที่เดียวกัน การใช้บริการประเภทอัตราค่าห้องพบว่า ในโรงพยาบาลเลิดสินกลุ่มอายุ 25 ปี หรือน้อยกว่าจะนิยมเลือกห้องสามัญ ในขณะที่กลุ่มอายุ 36 ปีขึ้นไป จะนิยมเลือกห้องพิเศษ ซึ่งเช่นเดียวกับกรณีโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน คือกลุ่มอายุ 25 ปี หรือน้อยกว่าจะนิยมเลือกห้องราคาต่ำ ในขณะที่กลุ่มอายุ 36 ปีขึ้นไป จะนิยมเลือกห้องราคาสูง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงระดับอายุต่างกัน จะเลือกอัตราค่าห้องต่างกันทั้งสองโรงพยาบาล

ตารางที่ 11 : แสดงร้อยละของสถานภาพสมรสและการใช้บริการรักษาในโรงพยาบาลเลิดสิน และโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน

สถานภาพสมรส	โรงพยาบาลและอัตราค่าห้อง	โรงพยาบาลเลิดสิน			โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน			รวม	
	ห้องสามัญ	ห้องพิเศษ	รวม	ห้องราคาต่ำ	ห้องราคาสูง	รวม			
โสด	71.0 (27)	28.9 (11)	100.0 (38)	47.5 (15)	53.5 (13)	46.4 (28)	100.0 (28)	35.0 (66)	41.2 (66)
สมรส	31.4 (11)	68.5 (24)	100.0 (35)	43.8 (25)	48.0 (27)	51.9 (27)	100.0 (52)	65.0 (87)	54.4 (87)
อื่นๆ (หม้าย หย่าร้าง แยกกันอยู่)	28.5 (2)	71.4 (5)	100.0 (7)	8.7	-	-	-	-	4.4 (7)
รวม	(40)	(40)	100 (80)	(40)	(40)	(40)	100 (80)	(160)	

จากตารางที่ 11 พบว่าในโรงพยาบาลเลิดสินส่วนใหญ่จะเป็นผู้ป่วยโสด ในขณะที่โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ป่วยที่สมรสแล้ว แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของสถานภาพการสมรส กับการเลือกโรงพยาบาล

ในขณะเดียวกัน การใช้บริการตามอัตราราคาค่าห้อง พบว่าในโรงพยาบาลเลิดลิน ผู้ป่วยโรคจะนิยม เลือกห้องสามัญ ในขณะที่ผู้ป่วยที่สมรสแล้วจะ เลือกห้องพิเศษ เป็นส่วนใหญ่ แต่ในกรณีโรงพยาบาลกรุง เทพคริสเตียน พบว่าไม่มีความแตกต่างกันมากนัก แต่ก็มีทิศทางในลักษณะ คล้ายกับกรณีโรงพยาบาลเลิดลิน คือ ผู้ป่วยโรคจะนิยม เลือกห้องราคาต่ำ ในขณะที่ผู้ป่วยที่สมรส แล้วจะนิยม เลือกห้องราคาสูง

ตารางที่ 12 : แสดงร้อยละของอาชีพกับการใช้บริการรักษาในโรงพยาบาลเลิดลิน และโรงพยาบาล กรุง เทพคริสเตียน

อาชีพ	โรงพยาบาล และอัตรา ค่า ห้อง	โรงพยาบาลเลิดลิน			โรงพยาบาลกรุง เทพคริสเตียน			รวม
		ห้องสามัญ	ห้องพิเศษ	รวม	ห้องราคา ต่ำ	ห้องราคา สูง	รวม	
รับราชการหรือ รัฐวิสาหกิจ		26.6 (4)	73.3 (11)	100.0 (15)	18.7 -	-	-	9.4 (15)
งานธุรกิจ เอกชน บริษัทห้างร้าน กิจการส่วนตัว		15.0 (3)	85.0 (17)	100.0 (20)	25.0 (26)	49.0 (27)	100.0 (53)	66.3 (73)
อื่น ๆ (รับจ้าง ไร่แรงงาน เกษตรกรรม ไม่มีอาชีพ แม่บ้าน นักศึกษา)		73.3 (33)	26.6 (12)	100.0 (45)	56.3 (14)	51.8 (13)	100.0 (27)	33.7 (72)
รวม		(40)	(40)	100 (80)	(40)	(40)	100 (80)	(160)

จากตารางที่ 12 พบว่าผู้ป่วยในโรงพยาบาลเลิดลินส่วนใหญ่จะมีอาชีพประเภทอื่น ๆ (รับจ้าง ไร่แรงงาน เกษตรกรรม ไม่มีอาชีพ แม่บ้าน นักศึกษา) ในขณะที่อาชีพของผู้ป่วย ในโรงพยาบาลกรุง เทพคริสเตียนจะมีอาชีพประเภทงานธุรกิจ เอกชน บริษัทห้างร้าน กิจการ ส่วนตัว เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งแสดงถึงลักษณะอาชีพต่างกันจะ เลือกโรงพยาบาลต่างกัน ซึ่งอภิปรายว่า น่าจะเกิดจากอาชีพประเภทธุรกิจ สามารถมีรายได้ ใช้บริการที่ค่ารักษาแพงกว่า อาชีพประเภท

อื่น ๆ ดังกล่าว และจากสภาพความเป็นจริงโรงพยาบาลของเอกชนจะมีอัตราค่าบริการรักษาที่ค่อนข้างสูงกว่าโรงพยาบาลของรัฐ ดังที่พบโดยทั่วไป

เมื่อพิจารณาการเลือกอัตราค่าห้องจะพบว่าในโรงพยาบาลเลิดสินจะพบความแตกต่างคือ อาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ และอาชีพประเภทธุรกิจ จะนิยมเลือกห้องพิเศษ ในขณะที่อาชีพประเภทอื่น ๆ จะเลือกห้องสามัญ ซึ่งน่าจะเป็นเหตุผลเช่นเดียวกับที่ได้อภิปรายข้างต้นคืออาชีพจะเชื่อมโยงกับรายได้ และนำสู่การเลือกค่าห้องที่ถูกกว่า อาชีพที่มีรายได้สูง

ส่วนกรณีของโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน พบว่าไม่มีความแตกต่างกันมากนัก แต่ทิศทางจะเป็นลักษณะเดียวกันคือ อาชีพประเภทงานธุรกิจจะนิยมเลือกอัตราค่าห้องราคาสูง ในขณะที่อาชีพประเภทอื่น ๆ จะนิยมเลือกอัตราค่าห้องราคาต่ำ

ตารางที่ 13 : แสดงร้อยละของการศึกษาและการใช้บริการรักษาในโรงพยาบาลเลิดสินและโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน

โรงพยาบาล และอัตรา ค่าห้อง	โรงพยาบาลเลิดสิน			โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน			รวม
	ห้องสามัญ	ห้องพิเศษ	รวม	ห้องราคา ต่ำ	ห้องราคา สูง	รวม	
ระดับ การศึกษา							
ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	68.2 (28)	31.7 (13)	100.0 (41)	51.3 (15)	45.4 (18)	100.0 (33)	41.3 (74)
มัธยมศึกษา หรือสูงกว่า	31.0 (9)	68.9 (20)	100.0 (29)	36.2 (23)	57.5 (17)	100.0 (40)	50.5 (69)
ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	30.0 (3)	70.0 (7)	100.0 (10)	12.5 (2)	28.5 (5)	100.0 (7)	8.7 (17)
รวม	(40)	(40)	100 (80)	(40)	(40)	100 (80)	(160)

จากตารางที่ 13 พบว่า ในโรงพยาบาลเลิดสินส่วนใหญ่จะเป็นผู้ป่วยที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ในขณะที่โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียนส่วนใหญ่จะเป็นผู้ป่วยที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือสูงกว่า ซึ่งแสดงถึงความแตกต่างของระดับการศึกษา กับการเลือกโรงพยาบาล

ซึ่งอภิปรายได้ว่าระดับการศึกษาจะมีการ เชื่อมโยงกับ เรื่องของอาชีพและรายได้ ซึ่งส่งผลโดยตรง ต่อการ เลือกโรงพยาบาล และ เรื่องของอาชีพและรายได้ ดังพบในการศึกษาคั้งนี้เป็น เรื่องของ ความสามารถในฐานะรายได้ ที่จะ เลือกรับบริการซึ่งมีความต่อ เนื่องกับ เรื่องของการศึกษาในส่วน หนึ่งนั้น เอง

เมื่อพิจารณาระดับการศึกษากับการ เลือกอัตราค่าห้อง พบว่าในโรงพยาบาลเลิดลิน ผู้มีระดับการศึกษาต่ำจะ เลือกห้องสามัญ ในขณะที่ผู้มีระดับการศึกษาสูงจะ เลือกห้องพิเศษ ซึ่งแสดง ถึงระดับการศึกษาต่างกัน จะ เลือกอัตราค่าห้องต่างกัน ซึ่งจะพบในลักษณะเดียวกันกับในโรงพยาบาล กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 14 : แสดงร้อยละของรายได้และการ ใช้บริการรักษาในโรงพยาบาล เลิดลินและ โรงพยาบาลกรุงเทพมหานคร

รายได้	โรงพยาบาลเลิดลิน			โรงพยาบาลกรุงเทพมหานคร			รวม		
	ห้องสามัญ	ห้องพิเศษ	รวม	ห้องราคาต่ำ	ห้องราคาสูง	รวม			
≤ 5,000 บาท ต่อเดือน	75.0 (30)	25.0 (10)	100.0 (40)	50.0	81.2 (13)	18.7 (3)	100.0 (16)	20.0 (8)	35.0 (56)
5,001-20,000 บาท/เดือน	22.2 (8)	77.7 (28)	100.0 (36)	45.0	53.3 (24)	46.6 (21)	100.0 (45)	56.2 (21)	50.6 (81)
> 20,000 บาท ต่อเดือน	50.0 (2)	50.0 (2)	100.0 (4)	5.0	33.3 (3)	84.2 (16)	100.0 (19)	23.8 (9)	14.4 (23)
รวม	(40)	(40)	100 (80) $\bar{x}=7388$	(40)	(40)	(80) $\bar{x}=17224$	(160) $\bar{x}=12306$		

จากตารางที่ 14 พบว่า รายได้ต่างกันจะ เลือกโรงพยาบาลต่างกัน คือ โรงพยาบาล เลิดลินจะ เป็นกลุ่มผู้ป่วยที่มีรายได้น้อยกว่าหรือ เท่ากับ 5,000 บาท/เดือน มากที่สุด ในขณะที่ กลุ่มผู้ป่วยในโรงพยาบาลกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีรายได้ มากกว่า 5,000 บาทต่อเดือน ซึ่งอภิปรายได้ว่ารายได้ของผู้ป่วยจะส่งผลให้สามารถเลือกโรงพยาบาลในการบริการอัตราสูง หรือ โรงพยาบาลเอกชนนั้นเอง โดยผู้ป่วยคาดหวังที่จะได้รับบริการดีกว่า สะดวกรวดเร็วกว่า โรงพยาบาลของรัฐ

ในขณะที่เดียวกัน รายได้กับการเลือกอัตราค่าห้องก็จะพบ เช่นเดียวกัน คือในโรงพยาบาล เลิดลิน กลุ่มรายได้สูงจะนิยม เลือกห้องพิเศษ เช่นเดียวกับในโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน กลุ่ม รายได้ต่ำจะนิยม เลือกห้องราคาต่ำ ในขณะที่กลุ่มรายได้สูงจะนิยม เลือกห้องราคาสูง (ดังตาราง ในภาคผนวกตาราง ฉ. แสดง เหตุผลในการ เลือกอัตราค่าห้องสามัญในโรงพยาบาลเลิดลินและ ห้องราคาต่ำในโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน ซึ่งพบว่า เหตุผลในการ เลือกห้องสามัญของโรงพยาบาล เลิดลิน คือประหยัดเงิน พมมากที่สุด และตาราง ข. แสดง เหตุผลในการ เลือกห้องพิเศษของ โรงพยาบาลเลิดลินและ ห้องราคาสูงของโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน คือ ต้องการห้องพิเศษ ที่ดีพมากที่สุด ซึ่งแสดงถึงว่า กลุ่มรายได้ต่ำจะพยายามประหยัดเงินในการ ใช้จ่าย เกี่ยวกับการ รักษาให้มากที่สุด ในขณะที่กลุ่มรายได้สูงพยายามที่จะหาความสะดวกสบาย นั่นคือการ เลือกใช้ โรงพยาบาลเอกชนและห้องราคาสูง นั้นเอง) เหตุผลอีกประการหนึ่งที่สำคัญก็คือ ผู้ป่วยโดยส่วน ใหญ่ทั้งสองโรงพยาบาล จะเสียค่าใช้จ่ายเองทั้งหมด ดังนั้นจึงต้อง เลือกอัตราค่าห้องตามที่คน ต้องการให้มากที่สุด (ดังตารางในภาคผนวก ตาราง ข. แสดงประ เภพของการ เสียค่าใช้จ่าย ในการรักษาพยาบาล ในแต่ละโรงพยาบาล)

ตารางที่ 15 : แสดงร้อยละของ เชื้อสายและการใช้บริการรักษาในโรงพยาบาลเลิดลินและ โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน

โรงพยาบาล และอัตรา ค่าห้อง	โรงพยาบาลเลิดลิน			โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน			รวม	
	ห้องสามัญ	ห้องพิเศษ	รวม	ห้องราคา ต่ำ	ห้องราคา สูง	รวม		
ไทย	52.8 (37)	47.1 (33)	100.0 (70)	87.5 (20)	50.0 (20)	100.0 (40)	50.0 (40)	68.6 (110)
จีน	30.0 (3)	70.0 (7)	100.0 (10)	12.5 (20)	50.0 (20)	100.0 (40)	50.0 (40)	31.4 (50)
รวม	(40)	(40)	100 (80)	(40)	(40)	100 (80)	(80)	(160)

จกตารางที่ 15 พบว่าในโรงพยาบาลเลิดสินผู้ป่วยส่วนใหญ่มีเชื้อสายไทยมากกว่า ในขณะที่เชื้อสายจีนนิยมมารับบริการน้อยมาก คือร้อยละ 12.5 ในขณะที่เชื้อสายจีนนิยมมาใช้บริการในโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียนมากกว่า ทั้งนี้ก็ปรากฏได้ว่าผู้ป่วยเชื้อสายจีนจะมีอาชีพในด้านการค้าขาย ธุรกิจ เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะมีภาวะรายได้ดีกว่าในการเข้ารับบริการรักษาในโรงพยาบาลเอกชน และนิยมเข้าโรงพยาบาลเอกชน อาจจะเป็นเพราะว่าความสะดวกรวดเร็วในการรับบริการด้วยอีกประการหนึ่ง

ในขณะที่เดียวกันเมื่อพิจารณาการเลือกอัตราค่าห้องก็พบ เช่นเดียวกัน คือเชื้อสายจีนจะนิยมเลือกห้องพิเศษ มากกว่าห้องสามัญ ซึ่งแสดงถึงความแตกต่างของเชื้อสาย กับการเลือกอัตราค่าห้องอย่างชัดเจน ในกรณีของโรงพยาบาลเลิดสิน ส่วนในกรณีของโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียนพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

.....
 ตารางที่ 16 : แสดงร้อยละของภูมิลำเนาและการใช้บริการรักษาในโรงพยาบาลเลิดสินและ
 โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน

โรงพยาบาล และอัตรา ค่าห้อง	โรงพยาบาลเลิดสิน			โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน			รวม		
	ห้องสามัญ	ห้องพิเศษ	รวม	ห้องราคา ต่ำ	ห้องราคา สูง	รวม			
กรุงเทพมหานคร	50.0 (27)	50.0 (27)	100.0 (54)	67.5	48.5 (34)	51.4 (36)	100.0 (70)	87.5	77.4 (124)
จังหวัดชานเมือง (นนทบุรี นครปฐม สมุทรปราการ)	50.0 (2)	50.0 (2)	100.0 (4)	5.0	100.0 (2)	-	100.0 (2)	2.5	3.8 (6)
ต่างจังหวัด	50.0 (11)	50.0 (11)	100.0 (22)	27.5	50.0 (4)	50.0 (4)	100.0 (8)	10.0	18.8 (30)
รวม	(40)	(40)	100 (80)		(40)	(40)	100 (80)		(160)

จากตารางที่ 16 พบว่า ทั้งสองโรงพยาบาลจะเป็นผู้ป่วยในกรุงเทพมหานคร เป็นส่วนใหญ่ รองลงไปจะเป็นผู้ป่วยจากต่างจังหวัดซึ่งจะนิยม เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเกิดสินมากกว่า อย่างไม่รู้ก็ดี จากตารางแสดงถึงภูมิลาเนา มีผลต่อการ เลือกโรงพยาบาลไม่แตกต่างกันมากนัก

ในขณะเดียวกัน เมื่อพิจารณาถึง การเลือกอัตราค่าห้องก็ เช่นเดียวกัน คือ พบข้อแตกต่าง กันไม่มากนัก ทั้งสองโรงพยาบาล

ตารางที่ 17 : แสดงร้อยละของศาสนาและการใช้บริการรักษาในโรงพยาบาลเกิดสินและ
โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน

ศาสนา	โรงพยาบาลเกิดสิน			โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน			รวม		
	ห้องสามัญ	ห้องพิเศษ	รวม	ห้องราคาต่ำ	ห้องราคาสูง	รวม			
พุทธ	51.9 (40)	48.1 (37)	100.0 (77)	96.2	47.2 (34)	52.7 (38)	100.0 (72)	90.0 (149)	93.1 (149)
คริสต์	-	100.0 (1)	100.0 (1)	1.3	83.3 (5)	16.6 (1)	100.0 (6)	7.5	4.4 (7)
อิสลาม	-	100.0 (2)	100.0 (2)	2.5	50.0 (1)	50.0 (1)	100.0 (2)	2.5	2.5 (4)
รวม	(40)	(40)	100 (80)	(40)	(40)	100 (80)	(160)	(160)	(160)

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่าทั้งโรงพยาบาลเกิดสินและโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน ผู้ป่วยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ แสดงถึงว่าศาสนามีความต่างกันไม่มากนัก ในการเลือกโรงพยาบาล

ในขณะเดียวกันการ เลือกอัตราค่าห้องในโรงพยาบาลเกิดสินจะพบข้อแตกต่างคือ ผู้ป่วย ที่นับถือศาสนาพุทธจะนิยม เลือกห้องสามัญ ในขณะที่ผู้ป่วยศาสนาคริสต์ อิสลาม จะ เลือกห้องพิเศษ ส่วนในกรณีโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียนจะพบทิศทางที่กลับกันคือ ผู้ป่วยศาสนาพุทธจะนิยม เลือก ห้องราคาสูง ส่วนผู้ป่วยศาสนาคริสต์จะนิยม เลือกห้องราคาต่ำ

นอกจากปัจจัยทางฐานะทางสังคม-เศรษฐกิจ ทั้ง 9 ตัวแปรดังกล่าวมาทั้งหมดแล้ว ผู้ศึกษาได้นำปัจจัยทางสังคม ซึ่งได้แก่ประสพการณ์บางประการของผู้ป่วยมาทำการศึกษถึงความแตกต่างในการใช้บริการรักษาในโรงพยาบาลด้วยประการหนึ่ง ดังจะ เสนอในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 18 : แสดงร้อยละของประสพการณ์ในการ เคย เข้ารับบริการรักษาในโรงพยาบาล ปัจจุบัน และการใช้บริการรักษาในโรงพยาบาลเลิศสิน และโรงพยาบาลกรุงเทพ-คริสเตียน

โรงพยาบาล และอัตรา ค่าห้อง	โรงพยาบาลเลิศสิน			โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน			รวม	
	ห้องสามัญ	ห้องพิเศษ	รวม	ห้องราคา		รวม		
				ต่ำ	สูง			
มีประสพการณ์ เคยรับบริการ	38.1 (8)	61.9 (13)	100.0 (21)	26.2 (28)	56.0 (22)	44.0 (50)	100.0 (62.5)	44.3 (71)
ไม่มีประสพ- การณ์	54.2 (32)	45.8 (27)	100.0 (59)	73.7 (12)	40.0 (18)	60.0 (30)	100.0 (37.5)	55.6 (89)
รวม	(40)	(40)	100 (80)	(40)	(40)	100 (80)		(160)

จากตารางที่ 18 พบว่าประสพการณ์การ เคยและไม่เคย เข้ารับบริการรักษาในโรงพยาบาลมีปัจจุบัน จะมีผลต่อการเลือกโรงพยาบาลที่ต่างกัน พบว่าผู้ป่วยในโรงพยาบาลเลิศสิน ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ป่วยที่ไม่เคยรับบริการรักษาในโรงพยาบาลเลิศสินมาก่อน ส่วนผู้ป่วยในโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ป่วยที่เคยมีประสพการณ์รับบริการรักษาในโรงพยาบาลกรุงเทพ-คริสเตียนมาก่อน ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่า การให้บริการของโรงพยาบาลเอกชนอยู่ในเกณฑ์ที่ดีทำให้ผู้ป่วยที่เคยรับบริการมีความพอใจ จึงกลับมาใช้บริการอีก

และเมื่อพิจารณาการเลือกอัตราค่าห้อง พบว่าผู้ป่วยในโรงพยาบาลเลิศสินที่เคยมีประสพ-การณ์มาก่อนจะนิยม เลือกห้องพิเศษ ซึ่งจะแตกต่างกับโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน คือผู้ป่วยที่เคยมีประสพการณ์มาก่อนจะนิยม เลือกห้องราคาต่ำ ซึ่งแสดงถึงความแตกต่างของประสพการณ์ในการ เคยเข้ารับบริการรักษาในโรงพยาบาลมีปัจจุบัน จะมีผลต่อการเลือกอัตราค่าห้องของผู้ป่วย

ตารางที่ 19 : แสดงร้อยละของประสบการณ์การรู้จักเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลปัจจุบัน และการใช้บริการรักษาในโรงพยาบาลเลิดลินและโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน

โรงพยาบาล และอัตรา ค่าห้อง	โรงพยาบาลเลิดลิน			โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน			รวม		
	ห้องสามัญ	ห้องพิเศษ	รวม	ห้องราคา ต่ำ	ห้องราคา สูง	รวม			
								การ รู้จัก เจ้าหน้าที่	
รู้จัก	28.6 (4)	71.4 (10)	100.0 (14)	17.5	52.2 (35)	47.8 (32)	100.0 (67)	83.7 (81)	50.6 (81)
ไม่รู้จัก	54.5 (36)	45.5 (30)	100.0 (66)	82.5	38.5 (5)	61.5 (8)	100.0 (13)	16.2 (79)	49.3 (79)
รวม	(40)	(40)	100 (80)		(40)	(40)	100 (80)		(160)

จากตารางที่ 19 พบว่าผู้ป่วยโรงพยาบาลเลิดลินส่วนใหญ่จะไม่รู้จักเจ้าหน้าที่ ซึ่งตรงข้ามกับผู้ป่วยโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน ซึ่งส่วนใหญ่จะรู้จักเจ้าหน้าที่ แสดงถึงการรู้จักเจ้าหน้าที่ต่างกัน จะเลือกโรงพยาบาลต่างกัน

และเมื่อพิจารณาตามอัตราค่าห้องพบว่า โรงพยาบาลเลิดลินผู้ป่วยที่รู้จักเจ้าหน้าที่จะเลือกห้องพิเศษ และโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน ผู้ป่วยที่รู้จักเจ้าหน้าที่จะเลือกห้องราคาต่ำ ซึ่งอภิปรายได้ว่า การรู้จักเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลนั้น จะได้รับข้อมูลต่าง ๆ มาประกอบการพิจารณาในการเลือกค่าห้อง ในกรณีโรงพยาบาลเลิดลินนั้น พบว่าผู้ป่วยที่อยู่ห้องพิเศษ มีจำนวนของการรู้จักเจ้าหน้าที่ มากกว่าห้องสามัญซึ่งอาจจะทำให้ผู้ป่วยที่ห้องพิเศษมีโอกาสที่จะได้รับความอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มากกว่า เช่น การจองห้องพิเศษได้เร็วขึ้น หรือได้รับสิทธิพิเศษบางอย่างในการรักษาพยาบาล จากความเกรงใจของเจ้าหน้าที่ที่ผู้ป่วยและญาติรู้จัก

ตารางที่ 20 : แสดงร้อยละของประสิทธิภาพการได้รับคำแนะนำจากผู้อื่น และการใช้บริการรักษา
ในโรงพยาบาลเลิดลินและโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน

โรงพยาบาล และอัตรา การได้ รับ คำแนะนำ	โรงพยาบาลเลิดลิน			โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน			รวม	
	ห้องสามถ	ห้องพิเศษ	รวม	ห้องราคา ต่ำ	ห้องราคา สูง	รวม		
	มีคนแนะนำ	53.1 (17)	46.9 (15)	100.0 (32)	40.0 (21)	52.5 (19)		100.0 (40)
ไม่มีคนแนะนำ	47.9 (23)	52.1 (25)	100.0 (48)	60.0 (19)	47.5 (21)	100.0 (40)	50.0 (88)	55.0 (88)
รวม	(40)	(40)	100 (80)	(40)	(40)	100 (80)	(160)	

จากตารางที่ 20 พบว่า การได้รับคำแนะนำจากผู้อื่นที่แตกต่างกัน จะเลือกโรงพยาบาล
แตกต่างกัน ในโรงพยาบาลเลิดลินส่วนใหญ่จะเป็นผู้ป่วยที่ไม่ได้รับการแนะนำ ในขณะที่
โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียนมีสัดส่วนของการมีคนแนะนำและไม่มีคนแนะนำจำนวน เท่ากัน

ในการ เลือกค่าห้องพบข้อแตกต่างคือ ผู้ป่วยที่มีคนแนะนำจะนิยม เลือกค่าห้องราคาต่ำ
ทั้งสองโรงพยาบาล ซึ่งแสดงถึงการได้รับคำแนะนำแตกต่างกัน จะเลือกค่าห้องแตกต่างกัน
อย่างไรก็ดี พบข้อแตกต่างไม่มากนัก ทั้งสองโรงพยาบาล

จากการนำเสนอข้อมูลจากตารางทั้งหมดที่ผ่านมาจะพบภาพรวมโดยสรุป คือ ฐานะทาง
สังคม-เศรษฐกิจที่ต่างกัน จะมีผลต่อการใช้บริการในโรงพยาบาล ตลอดจนอัตราค่าห้องที่ต่างกัน
ตาม สมมติฐาน

โดยพบว่า ฐานะทางสังคม-เศรษฐกิจ ที่ส่งผลให้ เลือกโรงพยาบาลต่างกันอย่างชัดเจน

- คือ
1. เพศ
 2. อายุ
 3. สถานภาพการสมรส
 4. อาชีพ

5. การศึกษา

6. รายได้

7. เชื้อสาย

ในขณะที่มีตัวแปรเพียง 2 ตัวแปร คือภูมิลำเนา และศาสนามีผลในการเลือกโรงพยาบาล
ไม่มากนัก

และพบว่าฐานะทางสังคม- เศรษฐกิจที่ส่งผลให้ เลือกอัตราค่าห้อง โดยส่วนใหญ่ทั้งใน
โรงพยาบาลเลิดลินและโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน ดังนี้

โรงพยาบาลเลิดลิน

พบว่าตัวแปรที่ส่งผลให้ เลือกอัตราค่าห้องต่างกันอย่างชัดเจนคือ เพศ อายุ สถานภาพ-
การสมรส อาชีพ การศึกษา รายได้ เชื้อสาย และศาสนา ในขณะที่มีตัวแปร ภูมิลำเนา
ที่มีผลต่อการเลือกอัตราค่าห้องไม่มากนัก

โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน

พบว่าตัวแปรที่ส่งผลให้ เลือกอัตราค่าห้องต่างกันอย่างชัดเจนคือ อายุ การศึกษา
รายได้ ศาสนา ในขณะที่ตัวแปร เพศ สถานภาพการสมรส อาชีพ เชื้อสาย และภูมิลำเนา
มีผลต่อการเลือกอัตราค่าห้องไม่มากนัก

นอกจากการพิสูจน์สมมติฐานข้างต้น ผู้ศึกษาได้สนใจนำเอาปัจจัยทางสังคมซึ่งเป็น
ประสพการณ์บางประการมาพิจารณา ในการส่งผลต่อการเลือกโรงพยาบาลและอัตราค่าห้อง
พบว่า

ประสพการณ์ทางสังคมที่ต่างกันจะมีผลต่อการเลือกโรงพยาบาลต่างกัน ดังนี้

1. ประสพการณ์การ เคยและไม่เคย เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลปัจจุบัน
2. ประสพการณ์การรู้จักและไม่รู้จัก เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลปัจจุบัน
3. ประสพการณ์การได้รับคำแนะนำ และไม่ได้รับคำแนะนำจากผู้อื่น

และ เมื่อพิจารณาประสพการณ์ทางสังคมดังกล่าว กับการเลือกอัตราค่าห้องทั้งสอง
โรงพยาบาล พบว่าประสพการณ์ต่างกันจะมีผลต่อการเลือกอัตราค่าห้องที่ต่างกัน ดังนี้

1. ประสบการณ์การ เคยและไม่ เคย เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลปัจจุบัน
2. ประสบการณ์การ รู้จักและไม่รู้จัก เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลปัจจุบัน

ในขณะที่ประสบการณ์การ ได้รับคำแนะนำจากผู้อื่นให้ เลือกใช้บริการในโรงพยาบาล ปัจจุบันมีผลในการ เลือกอัตราค่าห้องไม่มากนัก

ในการอภิปราย เชื่อมโยงกับ เรื่องชนชั้นสามารถพิจารณาตัวแปร เรื่องชนชั้นอย่างน้อย ๓ ตัวแปร คือ อาชีพ การศึกษา รายได้ มีผลต่อการเลือกโรงพยาบาลและอัตราค่าห้อง หรือ อาจกล่าวในอีกลักษณะหนึ่งก็คือ ชนชั้นทางสังคมที่ต่างกันจะ เลือกโรงพยาบาลและอัตราค่าห้อง ต่างกัน ซึ่งนับได้ว่าสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีตั้งที่ผู้ศึกษาได้ เสนอไว้ในบทที่ผ่านมา